Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Tom de Kleer**	**Opgesteld door:** **Mathilde Norg**, **MO Sociaal Domein**	
Besluitvormende vergadering: 17 oktober	**Registratienummer collegebesluit:** 401162	**Raadsnummer** (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Vastellen cultuurbeleid gemeente Nieuwkoop 2024-2027		

Samenvatting:
Het ontbreekt momenteel aan een vastgesteld beleidskader op het gebied van kunst en cultuur. Tijdens de behandeling van de Lokale Preventie Agenda Sociaal Domein is aangekondigd dat er een cultuurnota wordt opgesteld. Er heeft een participatieronde plaatsgevonden om de lokale behoeften en wensen voor het cultuurbeleid op te halen. Op basis van deze inventarisatie is gekozen om het beleid in te delen in de volgende drie beleidsthema's:

- Versterken cultuursector
- Culturele ontwikkeling van de jeugd bevorderen
- Preventieve inzet van cultuur

Deze drie thema's zijn verder uitgesplitst in doelstellingen. Per doelstelling zijn er concrete acties opgenomen om deze doelstellingen te bereiken.

Met het cultuurbeleid willen we de cultuursector versterken en ondersteunen, de culturele ontwikkeling van de jeugd bevorderen en cultuur preventief inzetten in het zorg- en welzijnsdomein.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:

1. Het Cultuurbeleid gemeente Nieuwkoop 2024-2027 vast te stellen waarbij ingezet wordt op:
   a. Het versterken van de culturele sector van Nieuwkoop
   b. De bevordering van de culturele ontwikkeling van de jeugd
   c. Het preventief inzetten van cultuur in het zorg- en welzijnsdomein

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
Binnen de gemeente Nieuwkoop ontbreekt het momenteel aan een vastgesteld beleidskader op het gebied van kunst en cultuur. Tijdens de behandeling van de Lokale Preventie Agenda Sociaal Domein is aangekondigd dat er een cultuurnota opgesteld wordt.

Het cultuurbeleid is ingedeeld aan de hand van de volgende drie beleidsthema's:

- Versterken cultuursector
- Culturele ontwikkeling van de jeugd bevorderen
- Preventieve inzet van cultuur

Deze drie thema's zijn verder uitgesplitst in doelstellingen. Per doelstelling zijn er concrete acties opgenomen om deze doelstellingen te bereiken.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Met het cultuurbeleid willen we het culturele karakter van de gemeente behouden, de cultuursector versterken en ondersteunen, de culturele ontwikkeling van de jeugd bevorderen en cultuur preventief inzetten in het zorg- en welzijnsdomein. Deze nota komt voort uit de Lokale preventie agenda Sociaal Domein. De cultuursector krijgt hiermee een meer maatschappelijke rol binnen het gemeentelijk beleid en verbinding met de diverse beleidsterreinen.

Met de uitvoering van deze beleidsnota willen we de faciliterende rol voortzetten en een ondersteunende rol op ons gaan nemen. Dit betekent dat de gemeente initiatieven voor culturele activiteiten en evenementen wil faciliteren, maar dat de invulling en uitvoering van deze initiatieven bij de uitvoerder liggen (verenigingen, instellingen en/of vrijwilligers). Met een ondersteunende rol bedoelen we dat we een aanspreekpunt voor de culturele sector in Nieuwkoop bieden. We willen daarmee bijdragen aan het versterken van die sector en daarmee de cultuurparticipatie van inwoners bevorderen.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
- Lokale Preventie agenda Sociaal Domein, 1 februari 2024 vastgesteld (raadsbesluit 2024-006)

Participatie / betrokken partijen / personen
Er heeft een participatietraject plaatsgevonden om de lokale behoeften en wensen voor het cultuurbeleid op te halen. Deze input is op verschillende manieren opgehaald:

Er is een enquête over cultuurbeleid geplaatst op het online platform Denk Mee. Met deze enquête konden inwoners aangeven wat ze belangrijk vinden met betrekking tot cultuur, wat voor rol de gemeente zou moeten spelen volgens hen en wat ze vinden van het huidige cultuuraanbod. De enquête heeft een maand online gestaan en is door 80 inwoners ingevuld. De resultaten van de enquête zijn samengevat en toegevoegd als bijlage.

Er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd voor de culturele instellingen en verenigingen uit de gemeente Nieuwkoop. Een kleinschalige bijeenkomst en een cultuurborrel. Bij de cultuurborrel waren ongeveer 50 mensen aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst was er ruimte voor vrijwilligers van culturele verenigingen en kunstenaars om met elkaar in gesprek te gaan. Daarnaast zijn de aanwezigen in verschillende groepen uiteengegaan om over verschillende stellingen te discussiëren. De input van deze bijeenkomsten is toegevoegd als bijlage.

In september 2023 is er een cultuurmakelaar aangetreden bij de gemeente Nieuwkoop. De cultuurmakelaar heeft kennis gemaakt met vele culturele verenigingen en kunstenaars en opgehaald wat de behoeftes zijn.

De opgehaalde informatie is meegenomen in de totstandkoming van de plannen en de beleidsthema’s. Daarnaast is er onderzoek gedaan naar cultuurbeleid van soortgelijke gemeenten.

Duurzaamheidsaspecten
N.v.t.

Gezondheid
De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft in 2019 ruim 900 onderzoeken geanalyseerd en concludeerde: het actief of passief beleven van kunst bevordert de gezondheid en het algehele welbevinden. Actieve cultuurparticipatie heeft invloed op (positieve) gezondheid op het gebied van preventie, de promotie van een gezonde leefstijl, de behandeling van en het omgaan met ziekte.

Ook voor de jeugd heeft actief deelnemen aan cultuur positieve effecten: het verbetert hun zelfbeeld, creativiteit, sociale vaardigheden, het nemen van eigen verantwoordelijkheid, doorzettingsvermogen, kritisch denken, probleemoplossend vermogen, concentratievermogen en het verwoorden van gevoelens en ideeën.

Er zijn verschillende werkzame elementen van culturele activiteiten die bijdragen aan de positieve effecten voor de jeugd:
- De mogelijkheden van de jongeren staan centraal en niet de problemen;
- Er is veel ruimte voor eigen inbreng, jongeren krijgen de regie;
- Er is ruimte voor zelfexpressie en exploratie: uitproberen en ontdekken, falen mag;
- De jongeren voelen zich thuis, zijn onderdeel van een geheel;
- Nadenken over jezelf wordt gestimuleerd;
- Jongeren doen positieve ervaringen op.

Varianten met argumenten voor en tegen

Variant 1: Vaststellen van het cultuurbeleid

Argumenten voor:

- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het lokale cultuurbeleid en voor de voorzieningen van cultuureducatie en amateurkunst. Met het cultuurbeleid wordt invulling gegeven aan lokale doelstellingen.
- Er zijn veel sport- en cultuurverenigingen actief in de gemeente. We faciliteren en ondersteunen de sportsector al langer op basis van beleid (bijvoorbeeld het vitaliteitsakkoord 2.0 en het subsidiebeleid). Met het vaststellen van het cultuurbeleid krijgt de culturele sector een volwaardige plek binnen het gemeentelijk beleid.
- Het actief deelnemen aan kunst en cultuur wordt bevorderd, dit draagt bij aan het algehele welbevinden van de inwoners. Kunst en cultuur speelt een belangrijke rol bij preventie van psychische en lichamelijke aandoeningen en bij de behandeling of beheersing van acute en chronische ziekte.
- Er wordt meer ingezet om de kennismaking met cultuur en het actief deelnemen aan cultuur onder kinderen en jongeren te bevorderen. Dit heeft positieve effecten op onder andere hun zelfbeeld, creativiteit, sociale vaardigheden, kritisch denken en het verwoorden van gevoelens en ideeën.
- De cultuursector draagt met de verschillende culturele activiteiten bij aan de sfeer en leefbaarheid van de gemeente en het maakt de gemeente aantrekkelijk om in te wonen. Door de cultuursector te ondersteunen kunnen we de cultuursector behouden en versterken.
- Het cultuurbeleid is tot stand gekomen na een participatietraject met inwoners en vertegenwoordigers van de culturele sector, waarbij de verwachting is gewekt dat er een apart cultuurbeleid zou worden vastgesteld.

Argumenten tegen:

- De ondersteuning van de culturele sector en uitvoering van verschillende actiepunten uit het cultuurbeleid vraagt om ambtelijke inzet vanuit team Sociaal Domein en de Verbinding. De cultuurmakelaar kan dit echter grotendeels opvangen en uitvoeren.
- De gemeente is niet wettelijk verplicht om de culturele sector te ondersteunen en acties in te zetten om cultuurparticipatie te bevorderen.

Variant 2: Niet vaststellen van het cultuurbeleid

Argumenten voor:

- Er is minder ambtelijke inzet nodig vanuit team Sociaal Domein en de Verbinding. Er kan hierdoor meer aandacht besteed worden aan andere zaken met betrekking tot het sociaal domein.
- De gemeente is niet wettelijk verplicht om de culturele sector te ondersteunen en acties in te zetten om cultuurparticipatie te bevorderen.

Argumenten tegen:

- Met het cultuurbeleid wordt bijgedragen aan de doestellingen uit de Lokale Preventie agenda Sociaal Domein. Zonder cultuurbeleid is er geen uitgewerkt plan om de preventieve inzet van cultuur te bevorderen. Hiermee is er minder aandacht en ondersteuning voor alle positieve effecten die cultuur kan hebben, zoals beschreven bij variant 1.
- De culturele sector ontvangt verhoudingsgewijs weinig gemeentelijke ondersteuning in relatie tot de sportsector. De culturele sector voelt zich al langer niet gehoord en ondergewaardeerd in relatie tot de sportsector. Het niet vaststellen van cultuurbeleid zal dit gevoel versterken en bevestigen.
- Er wordt geen gehoor gegeven aan de ideeën en behoeften die zijn opgehaald tijdens het participatietraject. Dit heeft invloed op de geloofwaardigheid van de gemeentelijke participatie trajecten in het algemeen, en de relatie met de cultuursector en inwoners.

Voorgesteld besluit

1. Het Cultuurbeleid gemeente Nieuwkoop 2024-2027 vast te stellen waarbij ingezet wordt op:

a. Het versterken van de culturele sector van Nieuwkoop
b. De bevordering van de culturele ontwikkeling van de jeugd
c. Het preventief inzetten van cultuur in het zorg- en welzijnsdomein

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen
n.v.t.

Financiële en Juridische gevolgen
De plannen die zijn opgenomen in het cultuurbeleid kunnen gefinancierd worden vanuit bestaande middelen.

De Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC) bestaat sinds 2008. De kans dat we deze budgetten behouden is erg groot. Daarnaast zijn er plannen om de GALA gelden (waar de BRC nu onder valt) structureel te maken. We mogen er dus van uitgaan dat deze budgetten structureel zijn en de nota kostenneutraal kan worden ingevoerd.

Er zijn geen juridische gevolgen.

Bijlagen
1. Cultuurbeleid gemeente Nieuwkoop 2024-2027

Advies meningsvormende raad